

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobkyně: C. S.,** zastoupené Mgr. Michalem Vogelem, advokátem se sídlem Liberec, Sokolovské nám. 312/1, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3,** o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci č. j. 59 Az 317/2003 – 38 ze dne 3. 3. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-11512/VL-16-P08-2001 ze dne 29. 4. 2002. Tímto správním rozhodnutím bylo zastaveno řízení o udělení azylu vedené se stěžovatelkou, a to s odkazem na § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 325/1999 Sb.“), neboť stěžovatelka v průběhu tohoto správního řízení neoprávněně vstoupila na území jiného státu, konkrétně Rakouska. Soud v řízení o žalobě dospěl k závěru, že žalovaný rozhodl v souladu se zákonem. Měl totiž k dispozici dostatek podkladů pro skutkový závěr, že stěžovatelka dne 18. 4. 2002 nelegálně mimo hraniční přechod přešla společnou státní hranici mezi Českou republikou

a Rakouskem. Skutkový stav byl přitom žalovaným posouzen v souladu se zákonem, jestliže bylo podle § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb. rozhodnuto o zastavení řízení. Soud zdůraznil, že uvedený zákon nerozlišuje důvody, pro které žadatel o azyl neoprávněn vstoupí nebo se pokusí neoprávněně vstoupit na území jiného státu. V dané věci tak bylo podle soudu nerozhodné, zda stěžovatelka vstoupila na území Rakouska omylem, neboť zabloudila, či zda její tvrzení bylo účelové, jak předpokládal žalovaný. V případě objektivního zjištění, že žadatel o azyl překročil neoprávněně hranice jiného státu, nemá žalovaný podle soudu možnost přihlédnout k důvodům, proč a za jakých okolností se tak stalo, neboť § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb. mu ukládá povinnost v tomto případě řízení zastavit. Vzhledem k těmto skutečnostem krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Jeho naplnění spatřuje v nesprávné interpretaci § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb. Z jeho znění totiž dovozuje, že pokud je důvodem pro zastavení řízení i pokus o neoprávněný vstup na území jiného státu, ke kterému nemůže dojít jinak než úmyslně, pak i samotný vstup na území cizího státu se musí uskutečnit úmyslně, aby bylo možno řízení podle uvedeného ustanovení zastavit. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka podle svého názoru prokázala, že ke vstupu na území jiného státu došlo omylem, tj. bez úmyslu, dovozuje, že nenaplnila dispozici právní normy, pro kterou bylo rozhodnuto o zastavení jejího azylového řízení. Domnívá se, že opačný výklad by byl nepřiměřeně přísný. S ohledem na uvedené důvody stěžovatelka navrhla Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť by mohlo dojít k jejímu vyhoštění z České republiky před vydáním rozhodnutí o kasační stížnosti.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost o udělení azylu byla stěžovatelkou podána dne 26. 11. 2001. Podle žádosti o převzetí osoby sepsané hraniční stráží v Leopoldschlagu v Rakousku ze dne 19. 4. 2002, jež je založena ve správním spise, stěžovatelka překročila dne 18. 4. 2002 v 23.45 hodin ilegálně hranici mezi Českou republikou a Rakouskem. V protokolu o podání vysvětlení, sepsaném dne 19. 4. 2002 Policií České republiky v Horním Dvořišti, stěžovatelka uvedla, že dne 16. 3. 2002 opustila spolu se svou kamarádkou svévolně P. s. v K. n.O.. Od té doby pobývala na různých místech České republiky. Dne 17. 4. 2002 odjela stěžovatelka podle svého vyjádření vlakem do V. B.. Po vystoupení z vlaku byla kontrolována hlídkou Policie České republiky. Po noci strávené na zastávce jela společně se dvěma dalšími osobami zpět vlakem směrem na železniční stanici R.. Tam vystoupili a protože neměli peníze, šli stopovat auto, které by je odvezlo zpět do pobytového střediska. Protože jim však žádné auto nezastavilo, rozhodli se, že půjdou po kolejích směrem do Č. B., avšak spletli si směr a šli směrem ke státní hranici s Rakouskem. Bloudili celý den a v nočních hodinách je zadržela rakouská polici. V kterém prostoru a v kolik hodin překročila státní hranici do Rakouska, však stěžovatelka nevěděla.

Podle § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb. se řízení o udělení azylu zastaví, jestliže žadatel o jeho udělení v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu nebo se o neoprávněný vstup na území jiného státu pokusil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci v rozsahu důvodu uvedeného v kasační stížnosti, avšak shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Podle zjištění Nejvyššího správního soudu totiž v daném případě byly důvody pro zastavení řízení podle § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb. skutečně dány. V předmětné věci není sporu o tom, že stěžovatelka vstoupila na území jiného státu, konkrétně Rakouska, a že se tak stalo neoprávněně, tj. mimo hraniční přechod a bez příslušného povolení. Tato skutková zjištění žalovaného, z nichž krajský soud vycházel, stěžovatelka ve své stížnosti žádným způsobem nezpochybňuje. Namítá však, že tak neučinila úmyslně, a tedy že nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení, neboť § 25 písm. h) cit. zákona podle ní předpokládá úmyslný vstup na území cizího státu. S takovou interpretací uvedeného ustanovení se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Jestliže pro rozhodnutí o zastavení řízení podle cit. ustanovení postačí zjištění neoprávněného vstupu na území jiného státu, pak z dikce tohoto ustanovení nelze žádným způsobem dovozovat potřebu prokázat žadateli o azyl úmysl na toto území vstoupit. Neoprávněný vstup na území jiného státu jako podmínka pro zastavení správního řízení o udělení azylu je totiž vždy objektivní skutečností. Pro shledání její existence není třeba zkoumat zavinění na straně žadatele o azyl, tj. zda se tak stalo úmyslně nebo z nedbalosti. Je-li ve správním řízení o udělení azylu bezpečně zjištěno, že žadatel o azyl vstoupil na území jiného státu, není prostor pro zkoumání příčin, které k tomuto protiprávnímu aktu vedly, tedy zda tak žadatel o azyl učinil úmyslně, v důsledku své nedbalosti či zda se tak stalo zcela bez jeho zavinění. Tento závěr jednoznačně vyplývá z konstrukce cit. ustanovení. Na něm nic nemění skutečnost, že pokus o neoprávněný vstup na území jiného státu, který je rovněž důvodem pro zastavení správního řízení, vyžaduje vždy úmysl. Ustanovení § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb. rozlišuje alternativním způsobem dva případy, kdy lze řízení zastavit, tj. neoprávněný vstup na území jiného státu, na straně jedné, a pokus o takový neoprávněný vstup, na straně druhé. Oba případy je třeba zkoumat samostatně a podmínky nezbytné pro autoritativní zjištění jednoho z důvodů pro zastavení řízení nelze bez výslovné právní úpravy činit podmínkami zjištění důvodu druhého. Nejvyšší správní soud se tedy ztotožňuje se stěžovatelkou, že k pokusu o vstup na území jiného státu může dojít pouze úmyslně. To samé však neplatí o samotné skutečnosti již dokonaného vstupu na území jiného státu, u niž je z hlediska aplikace § 25 písm. h) cit. zákona posouzení zavinění žadatele o azyl zcela irelevantní.

Nejvyšší správní soud se tedy kloní k závěrům krajského soudu, podle kterých žalovaný nemá v případě objektivního zjištění, že žadatel o azyl překročil neoprávněně hranice jiného státu, možnost přihlédnout k důvodům, proč a za jakých okolností se tak stalo, neboť § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb. mu ukládá povinnost v tomto případě zastavit. Postup žalovaného, jakož i právní úvahu krajského soudu tedy Nejvyšší správní soud považuje za správné a odpovídající dikci § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb. Soud naopak nezjistil naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti stěžovatelky o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec

jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 16. března 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu